

sosialurin

telf. 1 47 20. 1 18 20
box 76, 3800 Tórshavn
p/f sosialurin

Útgevri:
Fyritaks-
og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)
Bládmenn: Høgni Djurhuus
Jóhann Mortensen
Jan Müller
Lýsingar: Arne Thomsen
Uppseting: Sosialurin
Prent: Dímmlætting

Her er eingin neyð ...

SAMSTUNDIS sum landspolitikarar okkara í hesum døgum viðgera landsins fíggarlóg fyri komandi fíggarár, og eru samdir um, at útlitið ikki er so ógvuliga bjart m.a. orsakað av skerdum veiðimøguleikum og hækkanði útreiðslum, sýnist ikki sum tað reiðiliga rínur við ávísar býarpolitikarar í landsins høvuðsstaði.

HER VERÐUR ikki spart. Fyri nøkrum árum síðani samtykti býráðið at lata verkfrøðingafelagnum eini gomul hús í Havnini til niðurrívingar, men seinri komu menn eftir, at húsini kortini ikki áttu at takast niður, men heldur setast í hóskegjan stand. Ein partur av hesum arbeiði er nú gjørdur, og á seinasta býráðsfundi mælti fíggarnevnd býráðsins til at játtaðar verða 200.000 kr. afturat til liðugtgerðan av húsinum. Hetta »pappverk« av einum umvælingararbeiði, sum ein av býráðslimumum tók til, kemur tá upp um eina miljón krónur.

HETT ER tíverri bert eitt einstakt dømi um hvussu tilvildarlaga býráðslimir »spæla politikku«. Eitt hús fyri og annað eftir verður friðað og skulu setast í stand, uttan at menn hava minst hugsan um, hvat hesi skulu nýtast til. Miljónirnar rulla. Okkara skattamiljónir.

UM NÚ landið fleyt í mjólk og hunangi var minni at finnast at, men so leingi ein vanligur arbeiðsmaður ongan sum helst móguleika hevur til at fáa sær tak yvir høvdið, so leingi sum familjur við smáum børnum mugu búleikast í vánaligum kjallaraíbúðum, so leingi ungdomur okkara er vístur á gøtuna, so leingi vit ikki hava ráð at gera fleiri barnagarðar, vøggustovur, spælipláss o.s.fr., er hesin ævintýrpolitikkur býráðsins burtur úr vón og viti.

VIT HAVA stóra virðing fyri søgu okkara, um talan er um søgulig hús, søgulig pláss og annað, men eftir okkara hugsan er hesin býur eisini fyri tey, sum í dag skulu búleikast.

Slatursøgur ella kapitalistiskt landasvik á alheims plani?

tjak og meiningar

Vit gera lesarar okkara varugar við, at treytin fyri at fáa lesarabrev upptikin undir hesum teiginum er, at blaðstjórnin veit, hvør hevur skrivað brævi.

»Sjaldan kemur roykur av ongun brandi« er eitt vánaligt orðatak, sum ofta hevur verið nýtt til at sannføra slatursøgur um ósekar persónar, sum eru vorðnir syndabukkar fyri ljótar hugmyndir, sum fólk ikki vil viðganga at tey sjálvi hava. So — um henda illgiting er ósonn, so latum okkum uppfata hetta sum eina skaldsøgu, bygd á fantasi. Fyri at

komast ærumeiðingum, eiga heldur ongi nevni at nevast.

Kundi tað hugsast, at ein bólkur, samansettur av umboðum fyri ávisar bankar, ávisar kapitalmonopolfyrirtekur og ávisan flokk, sum er knýttur til kapitalveldið í einum ávisum litlum landi — í einum ávisum mánað, latum okkum bara sum dømi taka oktober 1979, kundi funnið sær tey ráð at leita sær til samráðingar hjá hægstu myndugleikum, forsetanum í ávisum heimsveldi, og prátað um ynski um hermál og roynt at fáa í lag avtalur um kapitalistiska hjálpi og í staðin fyri at gjalda við loyvum til herin hjá hesum heimsveldi at røkja t.d. sjóverju ella »verju« yvirhøvur? Kundi tað hugsast, at sliki »loynisendinevnd« við limum úr

bankum, kapitalistiskum fyritekum og flokki teirra, uttan at spyrja fólkavaldu umboðini hjá hesum litla landi eftir, kann gera avtalur, sum hernaðarlaga og búskaparlaga hava týðning fyri framtíðina hjá fólkinum í hesum landi?

Um slikt fór fram hjá okkum, so mundu vit øll nevnt tað landasvik, undirgravingarvirksemi á hægsta stigi, og at sniðganga fólkavaldið. Men fólk eiga at vita, at kapitalurin og flokkur hansara hava onga veruliga tjóðskaparkenslu, um hon ikki veksur um mapputjúktina. Kapitalvald og fólkavald eru sum eldur og vatn — men eldur kann brenna omaná vatni, um tú stoytur olju á vatnið. Um peningapungurin krevur útlenska upplegging fyri at tryggja innihaldið, so

spyr hann ikki nakran fólkavaldan eftir. Ti er borgarlaga tingræðið einans ein táta í friðartíð, sum av og á má ripast úr munnum tá á stendur.

Men vit eiga at vera á varðhaldi. Serliga demokratiskt valdu umboðini eiga at seta hart móti hørðum, tá tað snýr seg um kapitalistiskar landasvikjarar, sum vilja selja land, frælsi og fólkarræði fyri peninga-áhugamál. Og serliga blaðmenn í frælsu pressuni hava eina ábyrgd at avdúka alt slikt sum mistonkiligt er. Heldur ein saksøking ov nógv, enn ein vandamiklan sannleika ov litið. Tegn er bert gull verd fyri teir, sum eiga nógv miklið av tí í forvegin.

Kanska er hetta ein ósonn søga. Livst, so spyrst í 1980-unum.

Snevil

Leypa frá, tá rokningin kemur

»Det koster at være karle«, sigur man, og tað skal nokk passa. Frá seinasta býráðsfundi lesa vit, at býráðslimirin Heðin Mortensen bleiv heilt skelkaður, tá hann hoyrði, at Pætursastova, tá ið hon var heilt liðug, kom at kosta út við einari miljón krónur. Sjálvur er hann ein av teim átta, sum við hond og fót hava stríðst

fyri, at hesi bæði gomlu og avfeldigu húsini, hjá Sloan og Heinesen, ikki mugu farast, men mugu varðveitast. Hetta skal so kommunan syrgja fyri verður gjørt bæði væl og virðiliga. At hetta fer at kosta nógvan pening, nei, tað vilja Heðin Mortensen og aðrir ikki ganga við til. At tað kostar at friða og tað nógv, mugu

hesir somu harrar gera sær klárt. Men so langt nýtist man ikki at hugsa í lötuni. Bara varðveita, so ikki meira. Tá rokningin kemur, nei, tá spæla teir ikki við meira, men eru, sum í hesum tilfelli, heilt skakaðir.

Fyri stuttum atkvøddi hesin sami skelkaði maður saman við Jakupi Suna og trimum øðrum úr ment-

anarnevndini fyri at pynta Bysturskúlan við málningum fyri 1 miljón krónur.

Eg meini persónliga, at tað er at skelkast yvir. Tað eru væl eisini skattaborgarans pengar, tað snýr seg um?

Ja, skilji tey, ið kunnu. Eg geri tað ikki!

Grettur

Til skaldið William Heinesen á 80 ára degnum

Vallari vildi vita
heiman, hvat rann um veg. —
Hoyrði hann nevndar Føroyar,
hoyrði hann nevndan t e g!

Føddur vart tú í Føroyum,
tráddi her Føroya tú;
útlendskt var móðurmálið,
men føroyskt var brá og brún.

Væl verði tinari móður,
takk fái hon, danska sprund,
listina í teg legði,
væl tú livgaði um stund!

Tò einki er sum móðir
og fátt sum faðir, er sagt.
Togaður úr hans tonnum
tú er — gott í teg er lagt.

Fáir vistu um Føroyar
og hvat ið fram her fer.
Tú lýsti livið á landi
og havi um Føroya sker.

Talaði ein við frægar,
fróðar — so tosið gekk:
»Flestalt, eg veit um Føroyar,
úr bókum William s e g fekk!«

Ti eg takki tær, skaldið,
og heilsa við varðan her.
Føroyar og Føroyingar gitnar
tú gjørði í viði verð.

Dagur av degi dettur,
so stökkut er stundin her.
Skeggjar teg minnast, so leingi
tað hvitir við oyggj og sker.

Til lukku!

J. Berg